

komme et langt Stykke frem i enkelte Retninger. Det er ønskeligt, at det ret maa gaa op for dem, at Lærerne have vi. Se vi paa, hvorledes Højskolerne stille sig dertil, saa viser det sig, at de ere meget glade ved, at deres Elever først have været paa Aftenskole, thi saa komme de mere forberedte. Der er en hel Mængde Tjenestefolk, som aldrig faa Raad eller Lyst til at komme paa Højskole, men kunne de komme paa Aftenskole, ville de dog faa flere Kundskaber og maaske ogsaa komme bort fra meget, der er daarligt, og saa er der dog udrettet noget godt. Det er altsaa af rent praktiske Grunde, at Ændringsforslaget er stillet. Naar nu Ministeren og Rigsdagen gaa med til at bevilge 25,000 Kr. til Aftenskolerne, haaber jeg, at de ogsaa ville være med til at give 500 Kr. til Aftenskoleforeningen, da et saadant Tilskud maaske vil faa den allerstørste Betydning, og kunne de ikke gaa med dertil, vil jeg foreslaa, at det eventuelt henstilles til Ministeren, at han af de 25,000 Kr., som bevilges, yder et Beløb til Aftenskoleforeningen. Det kan ikke forlanges, at de fattige Lærere, som ofre sig for Aftenskolegerningen, skulle af deres egen Pung yde Tilskud til Rejser, Korrespondancer osv., selv om det er smaa Tilskud. Jeg haaber derfor, at denne Sag maa blive overvejet til tredje Behandling.

Da jeg har Ordet, er der et Par andre Punkter, jeg kunde have Lyst til at sige et Par Ord om. Der har i Dag fra flere Sider været talt om Kirkebevillingerne. Jeg skal for mit Vedkommende sige, at jeg nok kan gaa med til disse Bevillinger, men jeg maa dog henstille baade til Ministeren og Folketinget, at de nøje tage under Overvejelse, om det ikke snart er paa Tiden, at der gøres noget, for at Menighederne kunne faa Indflydelse paa Valget af deres Præster. Jeg tvivler ikke paa, at Ministeren, naar han kommer med Krav om ny Kirker og Bidrag til Reparationer af Kirker, tænker paa derved at fremme Kristendommen her i Landet, men jeg mener, at der er noget, der er vigtigere end Kirker, og det er, at Menighederne selv have Lov til at vælge deres Præster. Det kan være kedeligt, at der er Kirkemangel, at der skal foretages alt for mange kirkelige Handlinger i Træk en Søndag, men det er ikke noget, som sløver Interessen for Kristendommen. Dette derimod, at der bydes en Menighed en Præst, som den ikke synes om og ikke ønsker at faa, og at Ministeren, naar en betydelig Del af en Menighed samler sig og udtaler Ønsket

om at faa en bestemt Mand til Præst, ikke vil indlade sig derpaa, det kvæler og dræber Kristendommen. Jeg vil derfor ønske, at Finansudvalget, naar det forhandler med Ministeren om Bevilling til Kirker, vil tage Hensyn til, hvorledes han stiller sig til dette Spørgsmaal. Jeg tror ogsaa, at det snart er paa Tiden at faa Grundlovens § 75 opfyldt, hvor der staar, at vi skulle have en Kirkeforfatning, ordnet ved Lov. Jeg tror, som sagt, at Ministeren vilde gøre meget mere for at vække den kristelige Interesse ved at lade Menighederne blive interesserede i, hvem de faa til Forkyndere, end ved ligesom at holde dette nede og kæmpe for at faa mange Kirker. Jeg synes, at Ministeren ikke skulde lægge meget an paa saadanne smaa Snurrepiberier, som vi forleden hørte om, at en Skolelærer, der blev ansat i et Embede, skulde konfirmeres om igen, fordi han var bleven konfirmeret i en Frimenighed, og at en anden Præst, der havde prædiket i en Frimenighed, skulde optages i Statskirken. Ved slige og andre af den Slags Snurrepiberier skader man den virkelige kristelige Trang. Jeg synes derfor, at Ministeren skulde lade dette fare og ikke være alt for snæversynet i religiøs Retning, men søge at lade Folk faa mere Indflydelse paa Valget af deres Præster, thi da tror jeg, at der vilde komme mere Interesse end nu.

Endelig kunde jeg have Lyst til at omtale en Post i Betænkningen under Sorø Akademi, hvor jeg ser, at der har været forhandlet ved Samraad om Driften af Herregaarden Nordruplund, som hører under Sorø Akademi. Denne store Herregaard paa 6—700 Tønder Land med noget af Sjællands bedste Jord har været drevet af Staten i et Par Aar med det Resultat, at den det ene Aar har givet 5—6,000 Kr. Overskud og det andet Aar 5—6,000 Kr. Underskud, altsaa med andre Ord uden noget som helst Udbytte. Skal det være et Eksempel for os andre Landmænd, ser det meget daarligt ud; men jeg tror, at det har andre Grunde. Det er for det første ganske mærkeligt, at da denne Gaard for 3—4 Aar siden blev udbudt til Bortforpagtingsauktion, vare Betingelserne saadanne, at alle vi Landmænd, som mene at have en lille bitte Smule Forstand paa, hvad en saadan Gaard kan svare i Forpagtningsafgift, sagde, at det var saa urimelige Vilkaar, at ingen kunde gaa ind paa dem. Man skulde synes, at Forudsætningen var, at Gaarden ikke maatte bortforpagtes, og den blev da heller ikke bort-